

Primele operațiuni naționale de detenție în lagăre în Canada, 1914-1920

ucraineni și alți europeni, printre care bulgari, croați, cehi, germani, unguri, italieni, evrei, diferite popoare din Imperiul otoman, polonezi, români, ruși, sârbi, slovaci, sloveni, au fost deținuți fără motiv și forțați la muncă silnică în 24 de lagăre din zone izolate în timpul primelor operațiuni naționale de internare în lagăre în Canada. Zeci de mii de alte persoane, desemnate drept "străini inamici" au fost obligate să poarte documente de identitate cu ei și să se prezinte regulat la poliție. Mulți alții au fost supuși la alte nedreptăți ale statului, printre care pierderea drepturilor electorale, restricții ale libertății de exprimare, mișcare sau asociere, deportare, confiscarea puținelor posesiuni a acestora, unele nefiind niciodată returnate. Acest lucru s-a întâmplat în ciuda faptului că Ministerul de Externe britanic a informat Ottawa că acești est-europeni erau "străini binevoitori" care ar fi trebuit să primească "tratament preferențial". Acești bărbați, femei și copii au suferit pentru ceea ce erau și pentru originea lor, nu pentru ceva ce ar fi făcut.

"Am fost unul dintre miile de canadieni de origine ucraineană reținut ca "străin inamic" și trimis în lagăre de concentrare între 1914-1920. Aveam doar 6 ani. M-am născut în Canada. Am trait în Montreal împreună cu părinții, fratele John și surorile Anne și Nellie. Nellie s-a născut în Quebec. Avea doar doi ani și jumătate când a murit și am îngropat-o lângă lagărul din Spirit Lake. Ucrainenii canadieni nu au fost neloiali. Detenția noastră a fost o greșeală. Eram canadieni. Cei care, la fel ca părinții mei, au venit din Ucraina în Canada, au căutat libertatea. Au fost invitați aici. Au muncit din greu. Și-au adus contribuția în această țară cu sânge, sudoare și lacrimi. Multe lacrimi. Ceea ce ni s-a făcut a fost o nedreptate. Pentru că nimănui nu i-a pasat să-și amintească sau să învețe despre nedreptățile care ni s-au făcut nouă, același lucru li s-a făcut și altora, din nou și din nou Poate că aceasta este o nedreptate și mai mare."

Mary Manko Haskett, co-președinte, Consiliul Național pentru Compensatii, UCCLA, supraviețuitor al lagărului de la Spirit Lake, ianuarie 1994.

"Subsemnatele, femei ucrainene și austriece, dorim să aducem în atenția femeilor din Calgary și din întreaga provincie faptul că în urmă cu 73 de ani țara noastră a fost supusă de către guvernul austriac aceluiași tratament de care a avut parte și Belgia din partea Germaniei. Am venit în Canada pentru că am dorit ca această țară să fie viitorul nostru cămin. Nu suntem spioni. Mii dintre bărbații noștri luptă sub steagurile britanic și rus. Ne-am pierdut locurile de muncă pentru că am fost considerate străini, însă suntem loiale Canadei. Ce putem face dacă nu mai avem locuri de muncă? Să murim de foame sau să fim împinse spre o viață de viciu? Oare ne vor susține cauza femeile din Calgary?"

Annie Berlin, Olga Kranoka, Mary Kaskin, Mary Zebrowka, Dinah Dobrizka, Mary Zech, Annie Crashiski, Mary Prolowsky, Mary Antonowsky, Mary Prochkin, Olga Diskin, Mary Broshka 29 februarie 1917, The Calgary Daily Herald

Fondul pentru recunoașterea lagărelor canadiene din Primul Război Mondial

În consultare cu reprezentanții comunității ucrainenilor canadieni, Guvernul Canadei a înființat Fondul pentru recunoașterea lagărelor canadiene din timpul Primului Război Mondial (www.internmentcanada.ca) în 2008. A fost înființată o Fundație, în care s-au regăsit câteva dintre comunitățile etnoculturale afectate, pentru a sprijini inițiativele educaționale și comemorative care să cinstească memoria celor internați în lagăre și să amintească tuturor canadienilor necesitatea de a rămâne vigilenți în apărarea libertăților civile și drepturilor omului în timpul unor perioade de criză în plan intern și internațional.

Primele operațiuni naționale de detenție în lagăre în Canada, 1914-1920

"Este foarte probabil ca, dacă această proiect (Legea privind alegerile pe perioada războiului, 1917) devine lege, așa-numiții "străini" și canadienii care au devenit "naturalizați" să-și poarte cu supunere stigmatul, însă semințele amărăciunii din sufletul lor nu vor putea fi niciodată extirpate. Omul a cărui onoare a fost pusă la îndoială și care a fost arătat cu degetul și umilit în fața națiunii nu va uita acest lucru și, mai devreme sau mai târziu, va trebui să primească o reparație."

Daily British Whig, Kingston, 8 septembrie 1917

”Frica este singurul instrument care poate fi folosit cu succes pentru a-i ține în limitele stabilite de lege și am convingerea că dacă Guvernul Dominionului (Canadei) va continua pe această cale, elementul străin aflat aici va deveni curând la fel de blând și ușor de controlat ca o turmă de oi.”

Sir Hugh Macdonald către Onorabilul A Meighen, 3 iulie 1919

”Condițiile aici sunt atât de grele, încât nu vom mai putea rezista mult timp, nu primim suficientă hrană - suntem flămânzi ca niște câini.”

Scrisoare de la Nick Olinyk, deținutul cu numărul #98, Castle Mountain, Alberta, către soția sa

”Dragul meu tată: Nu avem nimic de mâncat și nu vor să ne dea lemne de foc. Mama trebuie să meargă de patru ori să primească ceva de mâncare. Era mai bine cu tine, deoarece aveam de toate de mâncare. Coliba asta nu e bună, mama merge în centru în fiecare zi și trebuie să merg cu ea, iar iarna nu merg la școală. Este frig în colibă aceea. Noi, copii tăi mici, îți sărutăm mâinile, dragul meu tată. La revedere dragul meu tată. Vino acasă cât poți de repede.”

Kate Domytryk, de 9 ani. Scrisoare primită de H Domytryk, arestat în Edmonton, martie 1916, internat cu numărul #1100, inițial în Lethbridge și transferat mai târziu la Spirit Lake, tată a patru copii.

”Prizonierii din lagărele canadiene au sosit în Dominion (Canada) ca emigranți pașnici și în marea lor majoritate s-au purtat, de la venirea lor, ca buni rezidenți care au respectat legile, aducându-și contribuția la dezvoltarea importanțelor resurse locale. Cu alte cuvinte, acești oameni care acum, ca grup, sunt ținuți prizonieri, sunt persoane bune, robuste și inofensive, capabile și dornice de a munci, majoritatea dintre ei având dorința de a deveni cetățeni canadieni. De aici, ideea de a-i trata pe acești oameni aproape ca pe niște criminali contravine intereselor Dominionului

Primele operațiuni naționale de internare în lagăre în Canada, 1914-1920			
Locația lagărului	Data deschiderii	Data închiderii	Descriere
Montreal, Quebec	13 August 1914	30 November 1918	Immigration Hall
Kingston, Ontario	18 August 1914	3 November 1917	Fort Henry
Winnipeg, Manitoba	1 September 1914	20 July 1916	Fort Osborne Barracks & Fort Garry
Halifax, Nova Scotia	8 September 1914	3 October 1918	The Citadel
Vernon, British Columbia	18 September 1914	20 February 1920	Provincial Government Building
Nanaimo, British Columbia	20 September 1914	17 September 1915	Provincial Government Building
Brandon, Manitoba	22 September 1914	29 July 1916	Exhibition Building
Lethbridge, Alberta	30 September 1914	7 November 1916	Exhibition Building
Pelawawa, Ontario	10 December 1914	8 May 1916	Militia Camp
Toronto, Ontario	14 December 1914	2 October 1916	Stanley Barracks
Kapuskasing, Ontario	14 December 1914	24 February 1920	Bunk Houses
Niagara Falls, Ontario	15 December 1915	31 August 1918	The Armoury
Beauport, Quebec	28 December 1914	22 June 1916	The Armoury
Spirit Lake, Quebec	13 January 1915	28 January 1917	Bunk Houses
Sault Ste Marie, Ontario	3 January 1915	29 January 1918	The Armoury
Amherst, Nova Scotia	17 April 1915	27 September 1919	Malleable Iron Works
Monashee-Mara Lake, British Columbia	2 June 1915	29 July 1917	Tents & Bunk Houses
Fernie-Morrissey, British Columbia	9 June 1915	21 October 1918	Rented Premises
Banff-Cave & Basin, and Castle Mountain, Alberta	14 July 1915	15 July 1917	Dominion Park Building Tents at Castle Mountain
Edgewood, British Columbia	19 August 1915	23 September 1916	Bunk Houses
Revelstoke-Field-Otter, British Columbia	6 September 1915	23 October 1916	Bunk Houses
Jasper, Alberta	8 February 1916	31 August 1916	Dominion Parks Buildings
Munson, Alberta-Eaton, Saskatchewan	13 October 1918	21 March 1919	Railway Cars
Valcartier, Quebec	24 April 1915	23 October 1915	Militia Camp

măsură decât sunt aceștia. Nu am nici o îndoială că, în acest moment, marea majoritate a prizonierilor de la Spirit Lake se pot înapoia la casele și familiile lor, fără a afecta siguranța și această întoarcere ar fi mai profitabilă pentru Canada decât reținerea lor cu forța în lagăre ca muncitori forțați sau greviști.”

Consulul american G Willrich către Honorabilul Secretar de Stat, Washington, 29 decembrie 1916

”Spun fără ezitare că oricare străin inamic dintre cei care au fost reținuți în timpul războiului este la fel de inamic acum ca și atunci și solicit acestui Guvern ca fiecare strain din acest Dominion (Canada) să fie deportat cu prima ocazie... Vasele pentru transportat vite sunt suficient de bune pentru ei.”

Herbert S Clements, Membru al Parlamentului (Kent West, Ontario), 24 martie 1919

Pentru mai multe informații accesați:

www.internmentcanada.ca

sau contactați

Canadian First World War Internment Recognition Fund

202-952 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada R2W 3P4

1-866-288-7931